

**Univerzitet u Nišu
Pedagoški fakultet u Vranju**

ZBORNİK RADOVA

**IMPLEMENTACIJA
NOVIH TEHNOLOGIJA
U OBRAZOVNI SISTEM**

**Nacionalni naučni skup sa međunarodnim
učešćem**

Vranje, 26.11.2021.

ZBORNIK RADOVA

Naučni skup sa međunarodnim učešćem
„IMPLEMENTACIJA NOVIH TEHNOLOGIJA U OBRAZOVNI SISTEM”

BOOK OF PROCEEDINGS

Scientific Conference with International Participation
“IMPLEMENTATION OF NEW TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL SYSTEM”

Vranje, 2022.

Naučni skup sa međunarodnim učešćem

„IMPLEMENTACIJA NOVIH TEHNOLOGIJA U OBRAZOVNI SISTEM”

Zbornik radova

Izdavač

Pedagoški fakultet u Vranju, Univerzitet u Nišu

Za izdavača

Prof. dr Dragana Stanojević (dekan)

Glavni i odgovorni urednik

Prof. dr Nela Malinović Jovanović

Programski urednici

Doc. dr Miljana Mladenović, doc. dr Darko Stojanović,
doc. dr Aleksandar Stojadinović, ms Marko Stanković

Lektura i korektura

Prof. dr Danijela Mišić, doc. dr Dragana Stanković, ms Lidija Tasić
dr Milica Aleksić, ms Jelena Jovanović Kostić

Tehnički urednik

Doc. dr Darko Stojanović

Dizajn korica

Ms Marko Stanković

Održavanje naučnog skupa „Implementacija novih tehnologija u obrazovni sistem” na Pedagoškom fakultetu u Vranju 26. novembra 2021. godine finansijski je podržalo
Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Република Србија

Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

Scientific Conference with International Participation

“IMPLEMENTATION OF NEW TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL SYSTEM”

Book of Proceedings

Publisher

Pedagogical Faculty in Vranje, University of Niš

For the Publisher

Prof. Dragana Stajonević, PhD (Dean)

Editor in Chief

Prof. Nela Malinović Jovanović, PhD

Programme Editors

Miljana Mladenović, PhD; Darko Stojanović, PhD;
Aleksandar Stojadinović, PhD; Marko Stanković, MSc

Proofreading

Prof. Danijela Mišić, PhD; Dragana Stanković, PhD; Lidija Tasić, MSc;
Milica Aleksić, PhD; Jelena Jovanović Kostić, MSc

Technical Editor

Darko Stojanović, PhD

Cover Design

Marko Stanković, MSc

Programski odbor/Programme Committee

Miljana Mladenović – predsednik
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Aleksandar Stojadinović – zamenik predsednika
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu

Članovi/Members

Zoran Momčilović,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Danimir Mandić,
Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu
Danijela Zdravković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Jelena Vučkovski Minevska,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Emina Kopas Vukašinović,
Fakultet pedagoških nauka u Jagodini Univerziteta u Kragujevcu
Biljana Novković Cvetković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Miroslav Marić,
Matematički fakultet Univerziteta u Beogradu
Jelena Maksimović,
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Biljana Jeremić,
Pedagoški fakultet u Somboru Univerziteta u Novom Sadu
Tatjana Milosavljević Đukić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Katarina Mikić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Boško Milovanović,
Učiteljski fakultet u Leposaviću Univerziteta u Prištini
Zvezdan Arsić,
Filozofski fakultet u Kosovskoj Mitrovici Univerziteta u Prištini
Aleksandra Mihajlović,

Fakultet pedagoških nauka u Jagodini Univerziteta u Kragujevcu
Ivana Tasić Mitić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Łukasz Tomczyk,
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Pedagogical University of Cracow, Poland
Mariana Grmidolova,
Pedagogical faculty, St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Veliko Tarnovo, Bulgaria
Daniela Yordanova,
Pedagogical faculty, St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Veliko Tarnovo, Bulgaria
Stoyanka Lazarova,
VTU "St. St. Cyril and Methodius" Veliko Tarnovo, Bulgaria
Siniša Opić,
Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Croatia
Blaženka Bačlija Sušić,
Učiteljski fakultet Sveučilište u Zagrebu, Croatia
Aneta Barakoska,
Filozofski fakultet, Univerzitet „Sv. Kiril i Metodij“ vo Skopje, Severna Makedonija
Ljupčo Kevereski,
Pedagoški fakultet – Bitola, Univerzitet Sv Kliment Ohridski – Bitola, Severna Makedonija
Alla Belousova,
Faculty of Pedagogics and Practical Psychology, Southern Federal University, Russia
Dragan Pavlović,
Dalhousie University, Halifax, Canada
Jelena Osmanović,
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Aleksandra Milanović,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu

Organizacioni odbor/Organization Committee

Darko Stojanović – predsednik
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Marko Stanković – zamenik predsednika
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu

Članovi/Members

Danijela Mišić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Vesna Zdravković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Vladimir Momčilović,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Nebojša Nikolić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Biljana Savić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Slobodan Marković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Ana Spasić Stošić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Milica Aleksić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Sanja Anđelković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Jelena Jovanović Kostić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Mirjana Đokić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Marija Tasić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Dragan Cenić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Marija Nešić
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Lidija Tasić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Jovana Arsić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu

Recenzenti/Reviewers

Aleksandra Zečević,
Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu
Bratislav Predić,
Elektronski fakultet Univerziteta u Nišu
Vera Ošmjanski,
Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu
Ognjen Radović,
Ekonomski fakultet Univerziteta u Nišu
Vesna Nikolić,
Fakultet zaštite na radu Univerziteta u Nišu
Stoyanka Lazarova,
VTU "St. St. Cyril and Methodius" Veliko Tarnovo, Bulgaria
Sanja Maričić,
Pedagoški fakultet u Užicu Univerziteta u Kragujevcu
Nikola Stojanović,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Nišu
Zoran Dimić
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Staša Vujičić Stanković,
Matematički fakultet Univerziteta u Beogradu
Tatjana Milosavljević Đukić,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu
Jelena Petrović,
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Danica Piršl,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Nišu
Jelena Stamatović,
Pedagoški fakultet u Užicu Univerziteta u Kragujevcu
Dragana Proković Jovanović,
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Ivan Nikolić,
Filozofski fakultet Univerziteta u Nišu
Biljana Novković Cvetković,
Pedagoški fakultet u Vranju Univerziteta u Nišu

SADRŽAJ CONTENTS

UVODNA REČ.....	11
-----------------	----

PLENARNA PREDAVANJA PLENARY LECTURES

OBRAZOVNI SOFTVER ZA ONLAJN I HIBRIDNO UČENJE.....	13
EDUCATIONAL SOFTWARE FOR ONLINE AND HYBRID LEARNING	

Miroslav R. Marić, Ivana M. Kovačević

UNIVERZITETSKA NASTAVA NA DALJINU: PERCEPCIJE I PROCENE STUDENATA O ORGANIZACIJI I ISHODIMA NASTAVE	21
DISTANCE LEARNING AT UNIVERSITY: STUDENTS' PERCEPTIONS AND EVALUATION OF THE ORGANIZATION AND OUTCOMES OF TEACHING	

Emina M. Kopas Vukašinović, Aleksandra M. Mihajlović

SOFTVERSKI ALATI ZA UPRAVLJANJE DIGITALNIM OBRAZOVNIM SADRŽAJEM ..	37
SOFTWARE TOOLS FOR MANAGEMENT OF DIGITAL EDUCATIONAL CONTENT	

Biljana M. Novković Cvetković, Miljana Mladenović

APPLICATION OF NEW TECHNOLOGIES IN ONLINE TRAINING OF STUDENTS FROM THE UNIVERSITY OF VELIKO TARNOVO "ST. CYRIL AND ST. METHODIUS" AND PEDAGOGICAL FACULTY IN VRANJE, UNIVERSITY OF NIŠ.....	47
PRIMENA NOVIH TEHNOLOGIJA U ONLAJN OBUCI STUDENATA UNIVERZITETA U VELIKOM TRNOVU "SV. KIRILA I METODIJA" I PEDAGOŠKOG FAKULTETA U VRANJU UNIVERZITETA U NIŠU	

Mariana Garmidolova, Daniela Zdravković, Daniela Yordanova

TEHNOLOGIJA, TEHNIKA I INFORMATIKA TECHNOLOGY, TECHNIQUE AND INFORMATICS

NOVI ASPEKTI UČENJA U VIRTUELNOM OKRUŽENJU	57
NEW ASPECTS OF LEARNING IN A VIRTUAL ENVIRONMENT	

Biljana Novković Cvetković, Aleksandra Milanović, Jelena Maksimović

OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF APPLYING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY AND TOKENIZATION IN EDUCATION	69
MOGUĆNOSTI I IZAZOVI PRIMENE BLOKČEJN TEHNOLOGIJE I TOKENIZACIJE U OBRAZOVANJU	

Marko S. Stanković, Jelena S. Trajković

ONLINE ENCYCLOPEDIAS WIKIPEDIA AND EVERIPEDIA AS TECHNOLOGICAL INNOVATIONS AND THEIR APPLICATION IN THE EDUCATIONAL PROCESS	77
ONLAJN-ENCIKLOPEDIJE VIKIPEDIJA I EVERIPEDIJA KAO TEHNOLOŠKE NOVINE I NJIHOVA PRIMENA U OBRAZOVNOM PROCESU	

Danilo Đurđić, Đorđe Stakić

KREIRANJE ELEKTRONSKIH KURSEVA POMOĆU CANVAS SISTEMA ZA UPRAVLJANJE UČENJEM.....	85
CREATING E-COURSES USING THE CANVAS LEARNING MANAGEMENT SYSTEM	

Marija R. Tasić

**METODIKA NASTAVE
TEACHING METHODS**

**KLASIČNA NASPRAM ONLAJN-NASTAVE U VISOKOM OBRAZOVANJU –
PERCEPCIJE STUDENATA DRUŠTVENO-HUMANISTIČKIH NAUKA..... 98
TRADITIONAL VS ONLINE TEACHING IN HIGHER EDUCATION – ATTITUDES OF
STUDENTS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES**

Marija R. Marković, Anastasija Z. Mamutović

**KOMBINOVANA NASTAVA U VISOKOM OBRAZOVANJU..... 112
BLENDED TEACHING IN HIGHER EDUCATION**

Marija R. Marković

**TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL EDUCATION AS A BASIS FOR THE
IMPLEMENTATION OF NEW TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL SYSTEM..... 121
STAVOVI UČITELJA PREMA FIZIČKOM VASPITANJU KAO OSNOVA ZA
IMPLEMENTACIJU NOVIH TEHNOLOGIJA U OBRAZOVNI SISTEM**

Vladimir Z. Momčilović, Dželjalj Mustafa, Zoran S. Momčilović, Vladan M. Pelemiš, Srđan Nikolić,
Darko T. Stojanović

**PRIMENA SAVREMENIH TEHNOLOGIJA U PRAĆENJU FIZIČKOG RAZVOJA I
RAZVOJA MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI U NASTAVI FIZIČKOG I ZDRAVSTVENOG
VASPITANJA..... 129**

**APPLICATION OF MODERN TECHNOLOGIES IN MONITORING PHYSICAL AND
MOTOR SKILLS DEVELOPMENT IN PHYSICAL AND HEALTH EDUCATION
CURRICULUM**

Darko T. Stojanović, Miljana Mladenović

**OD TEORIJE KA PRAKSI I OD PRAKSE KA TEORIJI U FIZIČKOM VASPITANJU 142
FROM THEORY TO PRACTICE AND FROM PRACTICE TO THEORY IN PHYSICAL
EDUCATION**

Zoran S. Momčilović, Vladimir Z. Momčilović, Ivan Prskalo

**INTERDISCIPLINARNA ISTRAŽIVANJA
INTERDISCIPLINARY RESEARCH**

**PREDNOSTI ELEKTRONSKIH REČNIKA I NJIHOVA PRIMENA U NASTAVI STRANIH
JEZIKA..... 148**

**THE ADVANTAGES OF ELECTRONIC DICTIONARIES AND THEIR USE IN FOREIGN
LANGUAGE CLASSROOM**

Nataša A. Spasić, Milan D. Todorović

**PRIMENA OBRAZOVNE TEHNOLOGIJE U UČENJU..... 160
APPLICATION OF EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN LEARNING**

Marina L. Đorđević

**DIGITALNE KOMPETENCIJE STUDENATA I NASTAVNOG OSOBLJA ZA PRIMENU
MODALITETA NASTAVE I UČENJA NA DALJINU..... 173**

**DIGITAL COMPETENCIES OF STUDENTS AND TEACHING STAFF FOR
IMPLEMENTATION OF MODALITY OF DISTANCE TEACHING AND LEARNING**

Dragana Lj. Stanojević, Milica M. Dimitrijević

**PRISUSTVO ELEKTRONSKOG NASILJA MEĐU UČENICIMA: POTREBA ZA
UČESTALIJIM ANGAŽOVANJEM NASTAVNIKA U PEDAGOŠKOJ PREVENCIJI 185**

**THE PRESENCE OF ELECTRONIC VIOLENCE AMONG STUDENTS: THE NEED FOR
MORE COMMON ENGAGEMENT OF TEACHERS IN PEDAGOGICAL PREVENTION**

Nedeljko M. Milanović

TEHNIČKO-VREDNOSNI ASPEKTI UPOTREBE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU ..193
TECHNICAL-VALUE ASPECTS OF THE USE OF TECHNOLOGY IN EDUCATION
Slobodan M. Marković

PREDNOSTI ELEKTRONSKIH REČNIKA I NJIHOVA PRIMENA U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Nataša A. Spasić, Milan D. Todorović

Filološko-umetnički fakultet, Univerzitet u Kragujevcu

UDK: 81'322
004.9-81'374
371.3::81'243

Sažetak: Obrazovna, kulturno-istorijska i nacionalna funkcija rečnika čini ih izuzetno značajnim didaktičkim nastavnim materijalima. Omogućavaju pouzdano usvajanje strane leksike i lako pronalaženje informacija o ortografiji, gramatičkim kategorijama, karakterističnim paradigmatama, idiomima, frazama i sl. Jednostavnija pretraga samo je jedna od brojnih prednosti onlajn-rečnika u odnosu na tradicionalne (štampane rečnike). Posredstvom deskriptivne metode, cilj je uočene prednosti pretočiti u diferencirane zadatke i istaći značaj koji elektronski rečnici imaju u nastavi stranih jezika. U sintetičkom delu ovog rada predstavice zadatke kojima se može aktivirati pasivni vokabular studenata. Pojedini zadaci prilagođeni A, B i C nivou učenja/znanja jezika biće napravljeni uz pomoć veb-alata. Razvijanje rečničke kulture posredstvom modernih tehnologija dovodi do veće motivacije studenata, boljih ishoda učenja, unapređivanja veština (pre svega produktivnih veština) i prevazilaženja jezičke barijere.

Ključne reči: onlajn-rečnik, nastava stranih jezika, veb-alati, vokabular.

UVOD

Kada se tehnologija, koja je deo naše svakodnevnice, prelije i u učionice i u obrazovni proces, dolazi do povećanja motivacije studenata (Mandić, 2009; Bhakta & Dutta, 2016) i povoljnijih ishoda učenja (Nesi, 2000b). O značaju koji informaciono-komunikacione tehnologije i upotreba interneta imaju u nastavi detaljnije su govorili Savković i Vasić (2019), Spasić (2020) i Todorović (2019). Predmet rada bile su i savremene tehnologije i platforme u nastavi stranih jezika, virtuelne učionice, onlajn-kursevi i dr. (Radić Branisavljević & Milovanović, 2014).

Pored obrazovne, rečnici mogu imati i kulturno-istorijsku, ali i nacionalnu funkciju. Drugim rečima, oni su nosioci istorijskog razvoja jednog jezika i pokazatelji lingvokulturoloških prilika tog naroda. Leksikografske teme obrađivane u literaturi najčešće su u vezi sa tipologijom i strukturom rečnika (Otašević, 2014; Milosavljević, Novokmet & Todić, 2019), kao i sa ulogom i značajem rečnika u nastavi (srpskog) jezika i književnosti (Laketa, 2016; Milosavljević, 2020). U poslednje vreme sve više pažnje posvećuje se savremenim srpskim rečnicima (Prčić, 2018), uz isticanje napora koji se ulažu u budućnost srpske leksikografije (Dragičević, 2014).

Cilj prvog dela ovog rada jeste uočavanje osnovnih karakteristika elektronskih, onlajn-rečnika i isticanje njihovih prednosti u poređenju sa tradicionalnim rečnicima. Drugi deo za zadatak ima da obrazloži praktičnu primenu onlajn-rečnika i njihovu implementaciju u savremenu nastavu stranih jezika. Time bi se, očekujemo, vokabular studenta iz pasivnog mogao prevesti u aktivan, postigla bi se veća interakcija i podstakla bi se konverzacija, koja je krajnji cilj svakog učenja jezika. U tu svrhu biće korišćeni veb-alati kojima se na kreativan, efikasan i jednostavan način mogu napraviti zadaci prilagođeni uzrastu, nivou znanja i individualnim potrebama studenata.

Najveća vrednost implementacije novih tehnologija u obrazovni sistem ogleda se u velikom stepenu prilagodljivosti, zadovoljstvu koje prati proces učenja i pozitivnim ishodom nastave. Naša ciljna grupa su studenti uzrasta od 19 do 25 godina koji uče (srpski kao) strani jezik.

PREDNOSTI ONLAJN-REČNIKA

Generalno posmatrano, rečnike možemo podeliti u dve osnovne kategorije: (1) štampani rečnici i (2) elektronski rečnici (Chiu & Liu, 2013: 2). Internet ili onlajn-rečnici smatraju se podtipom elektronskih tj. digitalnih rečnika. U skladu sa tim, prvo ćemo definisati širi pojam. Prema definiciji koju daje Nesi (Nesi), termin *elektronski rečnik* se koristi:

„[kada] se upućuje na bilo koji referentni materijal koji se čuva u elektronskom obliku i koji daje informacije o pravopisu, značenju ili upotrebi reči. Stoga f-ja provere pravopisa u programima za pisanje, sprava koja skenira i prevodi štampani tekst, glosar sa materijalima za onlajn-nastavu ili elektronska verzija čuvenog štampanog rečnika spadaju pod elektronske rečnike, koje karakteriše identičan sistem skladištenja i pristupa podacima” (Nesi, 2000a: 839).

Dakle, osnovna razlika između štampanih rečnika i njihovih elektronskih ili digitalnih pandana jeste u načinu na koji se skladište informacije i načinu putem kojih korisnik pristupa tim informacijama. Drugim rečima, u pitanju je razlika u fizičkom listanju stranica u knjizi, nasuprot kucanju odrednice u pretraživač. Nesi dodatno ističe potkategorije elektronskih rečnika: (1) internet rečnici, (2) onlajn-glosari, (3) rečnici na CD-u, (4) džepni elektronski rečnici (engl. *pocket electronic dictionary PED*) (Nesi, 2000a: 842)¹. Mi se u ovom radu fokusiramo na formate rečnika koji su dostupni onlajn, putem pretraživača na internetu. Na početku, navešćemo opšte vrednosti koje imaju štampani rečnici (ŠR) i istaći prednosti njihovih elektronskih pandana (ER).

Sa istorijske tačke gledišta ŠR su stariji i duže prisutni u našoj svesti (Chiu & Liu, 2013: 2). U skladu sa ovom činjenicom, De Šriver (De Schryver) smatra da su ŠR pogodniji za učenje jer su korisnici rečnika upoznati sa ovim formatom, postoji osećaj ugodnosti čitanja, pružaju mogućnost pisanja beleški, dugotrajni su (nema bojazni da će se oštetiti ili izgubiti funkcionalnost), nije potreban računar ili struja da bi se uključili (De Schryver, 2003: 153). Sa druge strane ER, a među njima i onlajn-rečnici (OR), mogu sadržati audio-snimke sa izgovorom, omogućavaju brz pristup podacima, filtrirane pretrage, automatsko unapređenje baze podataka, hiperlinkove za druge reči, stranice ili aplikacije; između ostalog, rečnici su besplatni i multimedijalni (De Schryver, 2003: 159). Proučavajući karakteristike onlajn-rečnika, Muler-Špicer i Koplemig ukazali su u svom istraživanju da su najbitnije odlike OR pouzdanost (informacije su tačne, pouzdane i proverene), jasnoća (interfejs sajta omogućuje lako pronalaženje traženih informacija) i ažuriran sadržaj (potencijalne greške se brzo uklanjaju; nove reči i promene u jeziku se redovno objavljuju) (Müller-Spitzer & Koplemig, 2014: 149, 154). Tri pomenute odlike jednako su bitne i za ŠR. Međutim, kao što smo već pomenuli, OR nude dodatne pogodnosti koje ŠR nisu u mogućnosti da pruže. Stoga, informacija da elektronski rečnici postaju popularniji (Chiu & Liu, 2013: 8–9) nije iznenađujuća, imajući u vidu moderno društvo u kojem brzina obavljanja zadataka dobija na značaju. Učenici nisu izuzetak, što je utvrdila i Nesi u svom istraživanju, poredeći upotrebu ŠR i ER kod grupe ispitanika: „Iako su definicije rečnika na ekranu i u štampanoj formi identične,

---

¹ Za detaljniji pregled kategorizacije elektronskih rečnika, v. (Töpel, 2014: 14-15).

ispitanici su pretraživali više reči koristeći CD-ove, smatrajući da je pretraga mnogo jednostavnija i bili su zadovoljniji dobijenim rezultatima” (Nesi, 2000b: 111).

Dodatni doprinos OR u okviru razvoja leksikografije je takođe značajan. Postavljanjem rečnika u domen otvorenog interneta omogućava se prikupljanje raznovrsnijeg korpusa i metalingvističkih podataka. Internet, takođe, predstavlja prostor gde se stvara okruženje konstantno otvoreno za rad na rečniku. Drugim rečima, eksperti iz različitih geografskih regija mogu da ažuriraju sadržaj, implementiraju nov softver ili reše postojeće probleme (Fuertes-Olivera, 2013: 18). Leksikografi sada mogu biti fokusirani na stvaranje rečnika zasnovanih na korpusu, umesto da se, obratno, fokusiraju na ekscerpciju korpusa za određeni tip rečnika i na implementaciju multimedijalnih komponenti (audio-snimaka i video-snimaka, grafikona, slika itd.) (Müller-Spitzer & Koplenig, 2014: 144–145).

Kao što je slučaj sa bilo kojom drugom tehnologijom, i OR imaju svoje nedostatke.² Prvi i najočigledniji jeste da OR mogu biti izvor distrakcije učenika. Sav dodatni sadržaj koji nude ER (vesti, zanimljivosti, multimedijalne igre, linkovi za druge stranice itd.) može da odvrti učenike od učenja i preusmeri njihovu pažnju na manje bitne zadatke. Sa ove tačke gledišta, ŠR predstavljaju bolje pomagalo kod učenja, jer nemaju nikakve dodatne funkcije koje odvlače pažnju (Chiu & Liu, 2013: 12). Drugi problem je direktno povezan sa specifičnom prednošću ER. Naime, ER su izuzetno prenosivi i u današnje vreme ih je moguće koristiti na laptop računarima, tablet računarima, personalnim kompjuterima, pametnim telefonima i sličnim digitalnim uređajima. Ovim se nudi izuzetna fleksibilnost i efikasnost (Müller-Spitzer & Koplenig, 2014: 135). Međutim, svaka od pomenutih sprava ima različite veličine ekrana, te se stvara praktičan problem prilagođavanja istog sadržaja različitim rezolucijama. Implementacija ove funkcije predstavlja značajnu investiciju, te se moraju donositi odluke kako smanjiti troškove, a ne kompromitovati kvalitet rečnika. U okviru softverskih problema, postoji i problem korisničkog interfejsa jer različiti uređaji pristupaju informacijama na različite načine (Müller-Spitzer & Koplenig, 2014: 135). Poslednji problem koji treba istaći jeste problem plaćanja za OR. ŠR i njihov fizički format budi sliku tradicionalne razmene dobara za novac. Kada su u pitanju OR, iskrsava problem da korisnici na internetu imaju veliki broj alternativa dostupnih putem nekoliko klikova (*Google* i *Wiktionary* kao najpopularniji među njima), te ako bi OR prisiljavali korisnike da plate za informacije koje na drugim stranicama mogu dobiti besplatno, može se očekivati da ti korisnici više neće koristiti OR (Müller-Spitzer & Koplenig, 2014: 133). Izuzetak mogu biti korisnici kojima su rečnici potrebni iz profesionalnih razloga (npr. prevodioci), te su voljni da se pretplate kako bi dobili pristup svim dodatnim funkcijama rečnika. Ipak, većina korisnika, koji nisu profesionalci, spremni su da prihvate prisustvo reklama na internet stranicama rečnika, ako zauzvrat ne moraju da plaćaju za sadržaj OR (Müller-Spitzer & Koplenig, 2014: 135).

IMPLEMENTACIJA ONLAJN-REČNIKA U NASTAVI STRANIH JEZIKA

Veb-alati predstavljaju izuzetno korisno sredstvo putem koga možemo da motivišemo učenike da rešavaju zadatke. Posredstvom interneta, pametnih telefona i računara podstičemo učenike da u obrazovne svrhe koriste tehnologiju koju inače koriste na dnevnom nivou. Kada je u pitanju rešavanje zadataka, pored samih internet rečnika moguće je koristiti i druge platforme i softvere koji na inovativne načine mogu da asistiraju učenicima ili u velikoj meri preoblikuju formu zadatka ili način na koji će učenici rešavati zadatke.

U ovom istraživanju nastojali smo analizirati različite tipove zadataka namenjenih razvijanju produktivnih i receptivnih veština studenata i pripremljenih posredstvom veb-alata. Korišćenje alata može dovesti do bržeg i efikasnijeg učenja novih reči, sprečiti neredovno pisanje domaćih zadataka, aktivirati pasivni vokabular studenata i u velikoj meri poboljšati

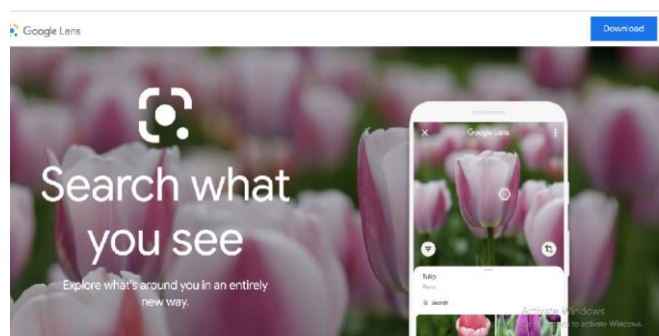
² O prednostima i nedostacima rečnika srpskog jezika na internetu vidi detaljnije (Lazić-Konjik & Jelić, 2009).

njihovu aktivnost na času. U nastavku rada biće predstavljeno po pet zadataka za svaki od jezičkih nivoa (A, B, C) prema Zajedničkom evropskom okviru za žive jezike (ZEOJ). Zadaci su pripremljeni u skladu sa metodičkim principima postupnosti, adekvatnosti i očiglednosti i na samom početku biće predstavljani samo neki od pogodnih veb-alata.

Gugl sa svojim softverima za prepoznavanje slika, automatskim dopunjavanjem teksta i prevodiocem može učenicima na početnom nivou pomoći prilikom pretrage odgovora. Aplikacija *Anki* (<https://apps.ankiweb.net/>) nudi niz opcija za kreiranje kartica za učenje reči (engl. *flashcards*). Veb-stranica www.ezglot.com ima sekciju za dešifrovanje reči i slova koja može učenicima pomoći da reše anagrame ili da prošire svoju mrežu poznatih reči. Takođe, platforma <https://learnhip.com/links.php> može da pomogne nastavnicima da kreiraju niz interaktivnih vežbi i igara za svoje učenike. Pored veb-alata koji se specijalizuju za učenje vokabulara, postoji i niz platformi i aplikacija koje mogu pomoći učenicima da unaprede svoje veštine čitanja (<http://dreamreader.net/>), pisanja (<https://lang-8.com/>), slušanja (<https://rhinospike.com/>), izgovora (<https://forvo.com/>), i to za različite jezike i nivoe znanja. Tu su i brojni veb-alati široke namene za pravljenje edukativnih igrica, ukrštenica, kvizova: CrosswordLabs, Quizlet, Kahoot!, Memrise, Wordreference.com, Wordsteps, Wordwall i dr.

Početni (A) nivo

U ovom poglavlju možemo videti pet zadataka namenjenih početnom nivou učenja jezika. Prvi veoma koristan alat proizvod je Gugla. U pitanju je *Google Lens*, izuzetno koristan stranim studentima kada se nađu u zemlji čiji jezik ne govore. Funkcioniše na veoma jednostavan način. Putem kamere slika se predmet ili reč i praktičnim komandama zatraži se prevod na ciljni jezik. U ponudi je veliki izbor različitih jezika.

Slika 1. Izgled *Google Lens*-a

1. Imenuj nameštaj iz sobe koristeći pomenuti alat.
2. Pronađi u onlajn-rečniku objašnjenje sledećih reči, pa ih na osnovu toga poveži sa slikom:

žena

lopta

olovka

pas

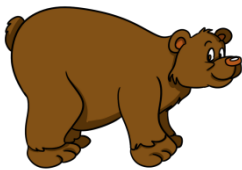

Napomena uz zadatak 2 (nivo A): Drugi zadatak od studenata zahteva da povežu sliku sa imenicom kojom se imenuje predmet sa slike. Mogu koristiti OR ili gorepomenuti alat (prvi zadatak), a nove reči zapisati na „karticama” (tzv. *flashcards*), koje su deo aplikacije *Anki*. Osim kartica za lakše memorisanje, ovaj alat se može koristiti za pregledno sortiranje nepoznatih reči, pri čemu vas sam program podseća na reči koje ne koristite često.

Treba voditi računa da te reči i njihova objašnjenja budu na nivou leksičkog minimuma, što ih čini prijemčivim za početni nivo učenja jezika. Primere dajemo na srpskom jer je rad pisan ovim jezikom. Međutim, princip rada je isti i za ostale jezike.

3. Slušaj audio-zapis i na osnovu opisa napiši šta vidiš na slici (opis u okviru kratkog teksta snimljen je u <https://rhinospike.com/>):

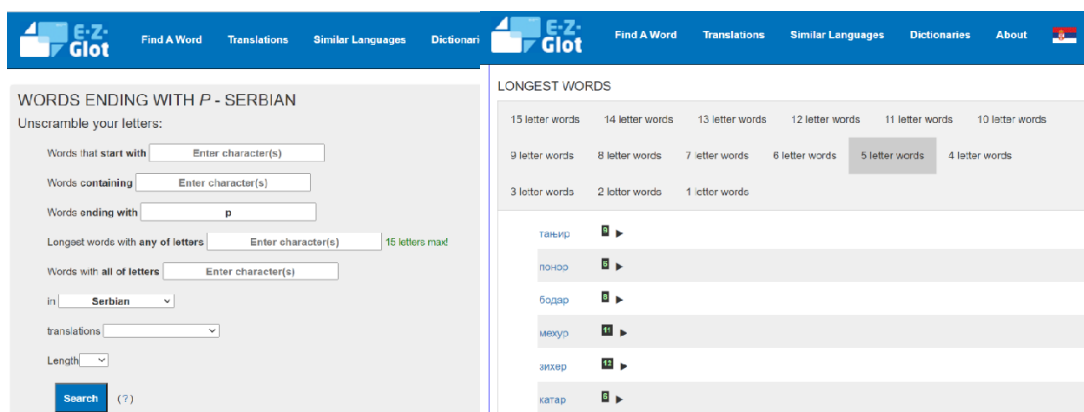
4. Napiši po tri reči koje počinju slovom:

G	_____	_____	_____	(npr. <i>glava, gore, gledati</i>)
S	_____	_____	_____	(npr. <i>selo, slava, stolica</i>)
E	_____	_____	_____	(npr. <i>Evropa, element, engleski</i>)

5. Napiši po tri reči koje se završavaju slovom:

A	_____	_____	_____	(npr. <i>zemlja, lepa, Ana</i>)
R	_____	_____	_____	(npr. <i>vetar, Petar, car</i>)
K	_____	_____	_____	(npr. <i>park, mrak, lek</i>)

Napomena uz zadatke 4 i 5 (nivo A): U ovim zadacima potrebno je napisati po najmanje tri reči koje počinju ili se završavaju navedenim slovom. Za inicijalno slovo zadatak je daleko lakši. Ukoliko studenti nisu u mogućnosti da na osnovu svog dosadašnjeg znanja sami pronađu odgovor, rešenje mogu potražiti u rečniku pod navedenim slovom. Digitalno doba olakšalo je pronalaženje reči koje sadrže pojedine glasove, počinju njima ili se, znatno kompleksnije, njima završavaju. Za ovaj zadatak preporučujemo *Ez glot* (<https://www.ezglot.com/>), alat koji ima sve nabrojane opcije (slika br. 2), a koji, pored toga, nudi i izbor od troslovnih reči do reči koje mogu imati maksimalno 15 slova. Neophodno je pre toga izabrati jezik na kojem želite da pretražujete, a dobra je i opcija automatskog prevoda na željeni jezik.

Slika 2. Izgled Ez Glot alata

Srednji (B) nivo

Za B nivo, u ovom segmentu rada predstaviceemo pet zadataka.

1. Pronađi sinonime sledećih reči koristeći OR:

kuća _____; (npr. *dom, vila, vikendica*)
 drug _____; (npr. *prijatelj, poznanik*)
 snažan _____; (npr. *jak, moćan*)
 igrati _____; (npr. *pesati, trenirati*)

2. Napiši antonime sa istim i/ili različitim korenom po uzoru na primere: prijatelj–neprijatelj ili sreća–tuga (ali i nesreća):

prijatno _____; daleko _____;
 pametan _____; kvalitetan _____;
 jednostavan _____; interesantan _____.

Napomena uz zadatke 1 i 2 (nivo B): Prvi zadatak odnosi se na sinonime odabranih reči, a drugi na njihove antonime. Antonimi mogu biti sa istim ili različitim korenom (npr. interesantno–neinteresantno / interesantno–dosadno). Za izradu ovih zadataka preporučujemo verifikovane i praktične publikacije: (1) Pavle Ćosić: *Srpski rečnik sinonima* (2018); (2) Rajna Dragičević, Predrag Piper i Marija Stefanović: *Asocijativni rečnik* (2005); (3) Rajna Dragičević, Predrag Piper i Marija Stefanović: *Obratni asocijativni rečnik* (2011). Praktičnu primenu ovih zadataka olakšaće veb-alati i aplikacije (npr. *Learnhip, Wordwall*).

3. Koristeći OR odredi vrstu sledećih reči (imenica, glagol, pridev, prilog, predlog):

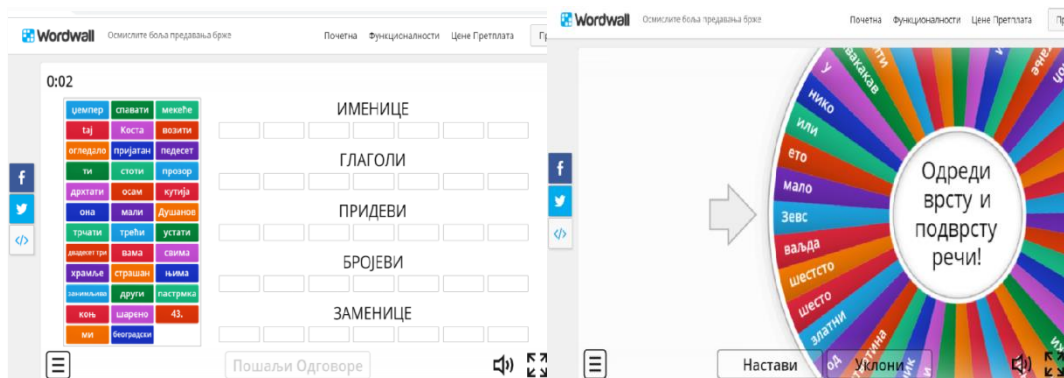
mleko _____; do _____;
 voziti _____; lak³ _____;
 čuvar _____; seći _____;
 preko _____; ponedeljak _____;
 teško _____; jutros _____.

Napomena uz zadatak 3 (nivo B): Treći je zadatak namenjen određivanju vrsta reči i pogodan je pre svega za studente lingvistike ili strane filologije (npr. za studente koji studiraju srpski kao strani jezik). Na slici br. 3 predstavljena su dva šablona istog zadatka pripremljenog

³ Može biti i imenica (lak za nokte, lak za kosu) i pridev (lak ispit, lak kofer).

u *Wordwall*-u. U pitanju je alat koji uz minimalnu digitalnu pismenost i relativno mali utrošak vremena može omogućiti pravljenje različitih zadataka. Takvi zadaci kod studenata razvijaju takmičarski duh, a mogu podstaći i timski duh i saradničko učenje ukoliko se nastava organizuje na taj način.

Slika 3. Vrste reči u srpskom jeziku (*Wordwall*)

4. Uz pomoć OR i *Pravopisa* koriguj sledeće reči ukoliko je potrebno (veliko slovo, crta/crtica; pogrešan oblik reči i sl.):

delikvent, zagrizen, mastna, Crna gora, audio materijal, studentka, crvena zvezda, stra, konjevi, filmi, možem, utorakom, neznam, odeljenje.

---

5. Od sledećih konsonanata i vokala napravi bar tri reči u srpskom jeziku. Svako slovo možeš upotrebiti samo jednom.

Ponudena slova su: B, O, D, E, R, A, V, K

Potencijalni odgovori: drvo, kora, bod, rak, reka, brod, vedro, Rade, rado, Bor (bor), bok, krave, dekor, doveka, vek, dar...

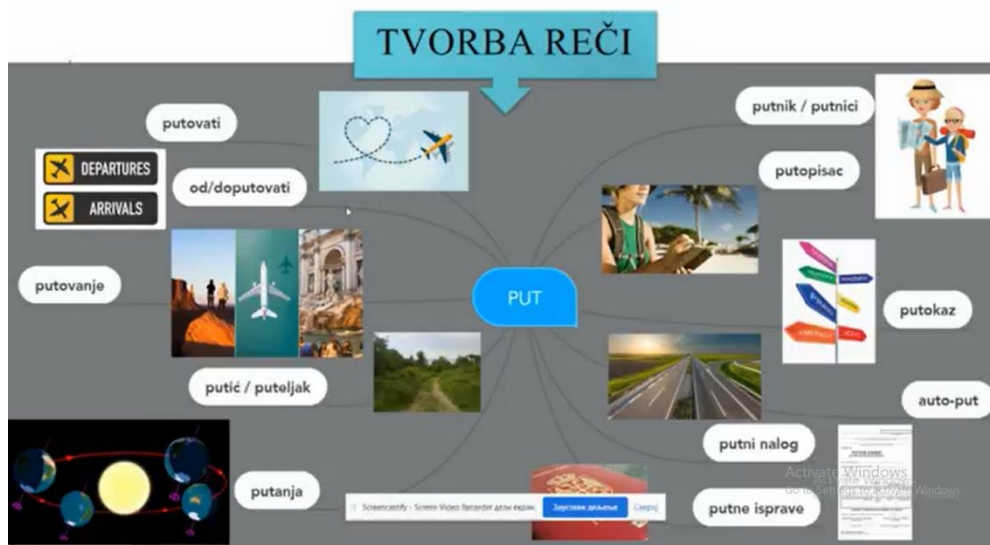
Napomena uz zadatak 5 (nivo B): Kao pomoć studenti mogu koristiti dostupne OR. Mnogo lakše i efikasnije zadatak mogu rešiti uz pomoć već pomenutog *Ez Glot*-a, u kojem je jedna od opcija pravljenje anagrama. Za ovaj tip zadataka možemo preporučiti i <https://scrabble.hasbro.com/en-us>.

Napredni (C) nivo

Shodno nivou, pripremili smo kompleksnije zadatke u odnosu na prethodna poglavlja. Jedan od njih tiče se polisemije i najfrekventnijih značenja imenice glava.

1. Jesi li znao/la da reč *glava* u srpskom jeziku ima čak 19 značenja? Koliko različitih značenja se možeš setiti? Iz OR izdvoj najčešća značenja imenice *glava* i napiši po jedan primer za svako od tih značenja.
2. Osmisli što više reči srpskog jezika sa imenicom *put* u korenu (možeš napraviti mapu uma i koristiti rečnik).

Napomena uz zadatak 2 (nivo C): Drugi zadatak ima za cilj osmišljavanje što većeg broja reči koje u svom korenu imaju motivnu reč *put*. Mape uma (engl. *mind map*) dobar su način za učenje vokabulara. Mape uma mogu praviti sami studenti, a može ih osmisliti i nastavnik (slika br. 4) i dati fotografije koje studenti treba da imenuju i osmisle po jednu rečenicu sa svakom novom rečju ili da nove reči povežu u jednu kratku priču. Mogućnosti su, uz malo mašte, praktično neograničene. Neki od veb-alata koji mogu pomoći u zadacima ovog tipa su: <https://miro.com/mind-map/>, <https://www.mindmeister.com/>. U skladu sa nivoom znanja, na ovaj zadatak može se nadovezati zadatak sa idiomima i frazama sa rečju *put* u osnovi, kao što su npr.: *pravi/pogrešan put*; *slepi putnik*; *put pod noge*; *svi putevi vode u Rim*; *da mu noge vide puta*; *jednu putničku za kraj* (misli se na još jednu čašu alkohola pre polaska); *široko ti polje* (u smislu svi putevi su otvoreni, slobodan si da ideš)...

Slika 4. Mapa uma sa imenicom *put* u korenu

- Koristeći navedene sufikse: *-ica*, *-ić*, *-ence*, *-etina*, *-udža*, *-urina*, napiši što više deminutiva i augmentativa. U tome ti može pomoći OR.

Napomena uz zadatak br. 3 (nivo C): Kad već u drugom zadatku govorimo o različitim načinima tvorbe reči u srpskom jeziku, valja pažnju zadržati na najčešćem tvorbenom procesu – sufiksaciji. U trećem zadatku izdvajamo šest najčešćih sufiksa za pravljenje deminutiva (često i hipokoristika) i augmentativa (pejorativa). Svoje mesto u nastavi srpskog kao stranog jezika mogla bi naći i prefiksalna tvorba koja unosi nijanse u značenju glagola, npr: *pisati* (*zapisati*, *napisati*, *prepisati*, *otpisati*, *ispisati*, *upisati*, *raspisati*).

- U srpskom jeziku se radi ekonomičnosti često koriste skraćenice. Neke od njih su poznatije, a neke se koriste samo u određenim oblastima i naukama. Probaj da odgovoriš na to šta znače ove skraćenice:

dr. _____;	dr _____;	prof. _____;
sl. _____;	str. _____;	itd. _____;
npr. _____;	tj. _____;	tzv. _____;
v.d. _____;	m.p. _____;	d.o.o. _____;
s.t.r. _____;	ur. _____;	ul. _____.

Za napredni nivo pomenućemo još jedan zadatak. Elektronski rečnici engleskog jezika svakodnevno nude temu dana. Kako u srpskom jeziku još uvek ne postoji pravi elektronski rečnik, a inspirisani Oksfordovim ili Vebsterovim rečnikom engleskog jezika, osmislili smo

zadatak u kome se do teme dana dolazi preko slagalice koja bi neizostavno bila praćena nastavnim listićem sa lingvometodičkim predloškom, tj. tekstom koji obrađuje zadatu temu.

5. Reč dana

Slika 5. Slagalica

Napomena uz zadatak br. 5 (nivo C): Reč dana se može otkriti kroz:

- (a) slagalicu/pokrivalicu: <https://www.jigsawplanet.com/> (može se odabrati bilo koja slika, težina slagalice, broj delova slagalice i sl.);
- (b) značenje preko kog treba da odgonetnu pojam: <https://research.google.com/semantis/>;
- (v) slike Pictionary: <https://www.drawize.com/play/>; <https://skribbl.io/>;
- (g) pantomimu.

ZAKLJUČAK

Tradicionalne biblioteke su prostori u kojima se sistematski i uredno sortiraju i održavaju knjige i druge vrste dokumenata (članci u zbornicima, monografije i dr.) različitih autora, perioda, vrsta i disciplina. S druge strane, digitalno doba omogućilo je veliku bazu znanja i znatno olakšalo pristup materijalima.

U ovom radu su predstavljene i druge prednosti elektronskih rečničkih izdanja: (1) njihova dostupnost na bilo kom mestu (sa kog imamo pristup internetu) i u bilo koje vreme; (2) prenosivi pristup – pristup na veb-lokacijama, ali i putem aplikacija za mobilne telefone i tablete; (3) raznovrsnost sadržaja i didaktičkih pristupa – moguće je pronaći različite vrste edukativnih igara za uvežbavanje značenja i upotrebe reči, namenjene širenju vokabulara i primerene različitim jezičkim nivoima;⁴ (4) manji troškovi (troškovi štampe, transporta, skladištenja, nabavke i održavanja rečnika); (5) ekološki odgovorno ponašanje – pored smanjenja troškova, smanjuje se i broj posečenih stabala koja se koriste u procesu dobijanja papira, a manje papira i mastila doprinosi zdravijoj životnoj sredini; (6) neuporedivo lakše ažuriranje odrednica u rečniku – nije potrebno čekati novo štampano izdanje rečnika da bi se unela nova reč ili korigovale eventualne stilske, štamparske, slovne, odnosno ortografske greške (proces dodavanja novih reči ili menjanje već postojećih u onlajn-rečnicima može se odvijati jednom mesečno, češće ili ređe u zavisnosti od potreba i zapažanja autora i korisnika); (7) objavljivanje onlajn-rečnika je moguće pre konačnog kraja – nije neophodno uneti sve

⁴„Aktiviranje učenika u nastavi diferenciranim zadacima” (<https://starisajt.pedagog.rs/diferencirani%20zadaci.php>) sa konkretnim primerima.

odrednice i sva moguća značenja da bi rečnik bio dostupan krajnjim korisnicima⁵; (8) lakše pretraživanje – u polju za pretragu na bilo kom elektronskom uređaju dovoljno je uneti željeni termin ili čak samo početak reči i iz padajućeg menija odabrati traženu reč; (9) znati kako učiti – ovladavanje digitalnim veštinama olakšaće pronalaženje svih informacija dostupnih na internetu; (10) interdisciplinarno znanje posredstvom tehnologije koja je integrisana u proces učenja i rada.

Pored brojnih prednosti, možemo zaključiti da nedostatak onlajn-rečnika leži u tome što (1) ne postoji mogućnost da se oseti miris nove knjige i da se knjiga drži u rukama; (2) ne može se koristiti bez interneta ili ukoliko korisnik ne poseduje osnovni nivo digitalne pismenosti (Krželj & Polovina, 2019: 11); (3) ako je nastavnik pripadnik starije generacije, nedovoljno digitalno pismen, uz to i medijator između onlajn-rečnika, informaciono-komunikacionih tehnologija i studenata, međugeneracijski jaz se još više može povećati (Petrović, 2016: 17); (4) korišćenje onlajn-rečnika produžava vreme provedeno ispred ekrana i (5) podaci u većini onlajn-rečnika nisu pouzdani jer je ažuriranje sadržaja i implementacija novih rečničkih odrednica prepuštena javnosti, koja, pored dobre namere, a zarad javnog interesa, može uneti delimično ili potpuno netačne i neproverene informacije o gramatičkim kategorijama, značenju, paradigmi i dr.

Uprkos tome, a u skladu sa navikama i potrebama prosečnog čoveka, možemo očekivati da će onlajn-izdanja rečnika ubuduće prevagnuti jer se jednostavna pretraga i brzo povezivanje i pristup sa računara ili telefona uz ekološku odgovornost i dobro korisničko iskustvo mogu smatrati velikim benefitima savremenog društva.

U ovom radu cilj nam je bio predstaviti veći broj različitih alata, ali preporučujemo u praksi, nakon testiranja i odabira najpogodnijeg za predmet i cilj nastave, korišćenje samo dva-tri. Naime, na taj način se i kod nastavnika i kod studenata razvija osećaj sigurnosti, a korišćenje alata ostvaruje svoj pun potencijal budući da se težište sa samih alata pomera na sadržaj zadataka. Predstavili smo po pet zadataka za svaki od nivoa učenja, no time ni približno nismo iscrpili sve dostupne resurse i teme koje treba pokriti jednom produktivnom nastavom stranog jezika, već smo ovim radom otvorili nove mogućnosti i teme za plodnu diskusiju na temu veb-alata, OR i primene novih tehnologija u nastavi stranih jezika..

LITERATURA

- Bhakta, K. & Dutta, N. (2016). Impact of information technology on teaching-learning process. *International Research Journal of Interdisciplinary & Multidisciplinary Studies*, 2(11), 131-138. <http://www.irjims.com>.
- De Schryver, G. M. (2003). Lexicographers' dreams in the electronic-dictionary age. *International Journal of Lexicography*, 16(2), 143-199.
- Dragičević, R. (2014). Budućnost srpske leksikografije. U: Dragičević, R. (ur.): *Savremena srpska leksikografija u teoriji i praksi*. Beograd: Filološki fakultet, 279–289.
- Krželj, K. & Polovina, N. (2019). Značaj ključnih kompetencija iz perspektive nastavnika stranih jezika. *Andragoške studije*, (1), 111–134.
- Lazić-Konjik, I. & Jelić, M. (2009). O rečnicima srpskog jezika na internetu. U: Točanac, D. i Jovanović, M. (ur.): *Primenjena lingvistika 10*. Beograd – Novi Sad: Filološki fakultet u Beogradu – Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije i Filozofski fakultet u Novom Sadu, 113–124.

---

⁵ Navodimo primer (tezaurusa) „Rečnika srpskohrvatskog književnog i narodnog jezika Srpske akademije nauka i umetnosti” (ili Rečnik SANU), koji je u procesu izrade od 1888. godine i još uvek nije završen. Prvi tom pojavio se 1959. godine, a zasad poslednji 2017. godine. (<https://jezikofil.rs/recnik-sanu/>).

- Laketa, S. (2019). Uloga rečnika u nastavi srpskog jezika i književnosti. *Nova škola*, 11(2). <https://doi.org/10.7251/nsk16021371>
- Mandić, D. (2009). Obrazovanje na daljinu. https://www.academia.edu/7132774/dr_Danimir_Mandi%C4%87_OBRAZOVANJE_NA_DALJINU. Preuzeto 17. 10. 2021.
- Milosavljević, B, Novokmet, S. & Todić, B. (2019). Onlajn rečnici i narodna leksikografija. U: Gudurić, S. i Radić Bojanić, B. (ur.): *Jezici i kulture u vremenu i prostoru: tematski zbornik*, 8(1), 313-325. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Milosavljević, B. (2020). Rečnici i njihova svrha u obrazovanju – iz ugla budućih učitelja. U: Opačić, Z. i Zeljić, G. (ur.): *Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa Programске (re)forme u obrazovanju i vaspitanju – izazovi i perspektive*, 99–114. Beograd: Učiteljski fakultet.
- Müller-Spitzer, C. & Kopleinig, A. (2014). Online dictionaries: expectations and demands. In C. Müller-Spitzer (Ed.), *Using Online Dictionaries*, 143-188. Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110341287.143>
- Nesi, H. (2000a). Electronic dictionaries in second language vocabulary comprehension and acquisition: The state of the art. In U. Heid, S. Evert, E. Lehmann & C. Rohrer (Eds.), *Proceedings of the IX EURALEX International Conference*, 839-847. Stuttgart: Institute für Maschinelle Sprachverarbeitung, Universität Stuttgart.
- Nesi, H. (2000b). On screen or in print? Students' use of a learner's dictionary on CD-ROM and in book form. In: Peter Howarth and R. Herington (Eds.): *Issues in EAP Learning Technologies*, 106-114. Leeds: Leeds University Press.
- Otašević, Đ. R. (2014). Tipologija rečnika srpskog jezika I (teorijski okvir). *Naš jezik*, 45(1-2), 29-48.
- Petrović, M. (2016). *Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju*. Doktorski rad. Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet. Preuzeto 16. 09. 2021. sa: <http://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/7184/>
- Prčić, T. (2018). *Ka savremenim srpskim rečnicima*. Prvo, elektronsko, izdanje. Novi Sad: Filozofski fakultet. Dostupno na: <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-454-2>.
- Radić Branislavljević, M., & Milovanović, M. (2014). Savremene tehnologije u nastavi stranih jezika. *Sinteza 2014 – Uticaj interneta na poslovanje u Srbiji i svetu*, 500-505. <https://doi.org/10.15308/sinteza-2014-500-504>
- Savković, K. & Vasić, N. (2019). Internet kao važan segment informaciono-komunikacionih tehnologija prilikom učenja i u nastavi engleskog jezika. *Istraživanja u pedagogiji*, 9(2), 216-230. <https://doi.org/10.17810/2015.103>
- Spasić, N. (2020). Moderne tehnologije u kontekstu obrazovanja 21. veka, U: Kovačević, M. i Petković, J. (ur.): *XI naučni skup mladih filologa – Savremena proučavanja jezika i književnosti*, godina XI, knj. 1, Kragujevac: FILUM, 241–253.
- Todorović, M. (2019). Flipped Classroom: An Overview of (Dis)Advantages – Comparing Modern Teaching Methods to Traditional Ones. *Naučni trudove na Plovdivskija universitet „Paisiü Hilendarski“*. T. 56, kn. 1, sb. A, 2018 – Filologija, 602–612.

Töpel, A. (2014). Review of research into the use of electronic dictionaries. In C. Müller-Spitzer (Ed.): *Using Online Dictionaries* (pp. 13-54). Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110341287.13>

Fuertes-Olivera, P. (2013). The Theory and Practice of Specialised Online Dictionaries for Translation. *Lexicographica*, 29(2013), 69-91. <https://doi.org/10.1515/lexi-2013-0006>

Chiu, L. L. & Liu, G. Z. (2013, February 12). Effects of Printed, Pocket Electronic, and Online Dictionaries on High School Students' English Vocabulary Retention. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 22(4), 619–634. <https://doi.org/10.1007/s40299-013-0065-1>

THE ADVANTAGES OF ELECTRONIC DICTIONARIES AND THEIR USE IN FOREIGN LANGUAGE CLASSROOM

Abstract: The educational, cultural, and historical function of the dictionary makes it an exceptionally valuable educational tool in the classroom. Dictionaries enable reliable acquisition of foreign words and lexemes and are an easily accessible source of information concerning orthography, grammatical categories, paradigms, idioms, phrases, etc. A simple and quick search function is one of many advantages online dictionaries have over traditional (printed) dictionaries, which have been highlighted in this paper via the descriptive method. The aim is to transfer those advantages into differential tasks and emphasize the importance of electronic dictionaries within a foreign language classroom. In the empirical portion of the paper we have presented tasks which can activate the passive vocabulary of students. Tasks for the A, B and C levels of language have been designed using different web tools. By developing the habit of using a dictionary in combination with modern technology, we can boost student motivation, ensure better learning outcomes, improve productivity skills and overcome linguistic barriers.

Keywords: online dictionary, foreign language classroom, web tools, vocabulary